

Antiga església de Sant Rafael i Santa Anna

Figaró-Montmany

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Nucli de Figaró
Emplaçament C/ de Vic. n.10.

Coordenades:

Latitud: 41.72209
Longitud: 2.27331
UTM Est (X): 439556
UTM Nord (Y): 4619176

Classificació

Número de fitxa 08134-81
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Gòtic Modern Contemporani
Segle XIII-XIX
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Molt reformada
Protecció Inexistent
Número inventari IPEC:922
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 49202DG3199N

Fitxes associades:

[Església parroquial de Sant Rafael i Santa Anna](#)

Autoria de la fitxa Anna M. Gómez Bach

Descripció

Edifici isolat, format per planta baixa, tres pisos i golfes que s'adapta a la pendent del terreny natural. Destaca la portalada d'arc de mig punt adovellat i les cantoneres reforçades amb grans carreus. Encara és visible la marca del teulat de l'antiga capella entre el primer i segon pis. La tècnica constructiva emprada és mixta ja que s'observen nombroses reformes a l'estructura original. Aquesta seria de pedra de dimensions petites i mitjanes lligada amb argamassa i arrebossat, a excepció de la cantonada. Mentre que les reformes posteriors són en maçoneria i totxana combinant amb ciment. La coberta conservada és a doble vessant, de teula aràbiga i amb el carener perpendicular al carrer. La casa es troba orientada est-oest i el seu aspecte actual evidencia les diverses reformes sofertes, sobretot a les modificacions fetes en època contemporània, qual l'edifici era emprat com a fàbrica de botons. A la façana principal les obertures es disposen de forma irregular. A la planta baixa s'hi troba ubicada la porta d'accés adovellada, tot i que sense cap element inscrit, i dues finestres simètriques amb ampit, brancal i llinda. Aquesta porta dóna pas a l'actual botiga, a través de la qual es pot accedir a la part de darrera de l'edifici i a les diverses dependències. La casa té també altres accessos, un dels quals a través del Call de Costa Roja. A la primera planta hi ha un balcó de mida mitjana, segurament es tractava d'una antiga finestra que posteriorment va esdevenir balconada amb l'afegiment d'unes modestes baranes de ferro. La segona planta segueix una disposició idèntica a l'anterior, tot i que en aquest punt la pedra vista deixa pas a un arrebossat, amb alguna reparació en totxana. Al tercer pis s'obren dos balcons emmarcats per ampit, brancals i unes llindes diferenciades.. Al darrer pis o les golfes les obertures són més modestes, es tracta de petites finestres d'arc rebaixat emmarcades de forma parcial per llindes de pedra i argamassa. L'altre façana conservada, la façana oest presenta una morfologia allargada i al seu paredat s'hi obren 6 obertures, totes de petites dimensions i disposades de forma irregular al llarg de tota la façana, i algunes de les quals amb ampit, brancals i llinda.

Observacions:

Fàbrica situada a l'antiga capella de Sant Rafael i Santa Anna, avui reconvertida en vivenda i botiga situada al carrer Major. Capella de Sant Rafael 1413-1830. Fàbrica de botons fi XIX. Vivenda i botiga (carnisseria) 1913.

Història

L'organització religiosa al municipi de Figaró-Montmany es va centrar en l'establiment de tres esglésies parroquials: Sant Pere de Valldeneu, Sant Cristòfol de Monteugues i Sant Pau de Montmany organitzades al voltant del Castell de Montmany. Al llarg de l'Edat Mitjana també aparegueren pel terme altres esglésies i capelles sufragànies, entre les quals destacaren la capella de Sant Rafael. Aquesta no es pot assegurar que existís l'any 1317, quan si que s'esmenta el lloc "a Figero". Així doncs, l'antiga capella apareix documentada des de 1413 quan Guillem Figueró va fundar-ne el benefici eclesiàstic. Aquesta documentació s'ha de relacionar amb la família Figueró que implanten el primer hostel al peu del camí ral i perviurà fins al segle XVII, moment en què es traslladen a viure a Barcelona. Al 1508 ja existia com a "ecclesiam sive capellam que est fundata in loco Figuro" i que tenia unes bones portes que tancaven en temple amb clau a la nit. A dins hi havia un altar de pedra amb una ara consagrada, un bon cor, un pal-li i sengles imatges de Santa Anna i Sant Rafael. També hi havia dos canelobres, un de fusta i un de ferro que penjaven del sostre. Davant de l'altar, la casa d'Antoni Figuro mantenia "ex sua devocione" una brandonera de ferro amb dos ciris. Una llania de vidre cremava els dissabtes a la nit i els diumenges que hi havia ofici. L'any 1511, la

situació havia variat lleugerament, ja que el bisbe va visitar la "capellam Sancte Anne in loco el Figuero" ordenant que no s'hi guardés el cànem, el lli ni altres coses il·lícites. Es torna a documentar amb la visita pastoral de l'any 1513 i en textos posteriors. Aquesta capella apareix esmentada en diversos documents, un és al 1581 quan s'esmenta unes obres de reforma a la capella de Sant Rafael del Figaró i a les parròquies de Sant Pere, Sant Pau i Sant Cristòfol de Monteugues, motivades per la contrareforma. Es coneix una descripció del temple i del poble feta pel baró de Maldà quan va passar pel Congost durant el seu exili de Barcelona i viatge cap a Vic, l'any 1808. El baró va trobar "un poch apartada la parròquia a la montaña, y tant sols baix el poble al últim carrer de eixida de Figueró una capalleta de l'arcangel Sant Rafel, nostre gran patró y meu, de paret rònaga, y també son campanaret sobre del frontis y campaneta ab tauladeta sobra". Posteriorment la capella es va reedificar al segle XVIII i de nou entre 1838 i 1841, moment en què es converteix en centre parroquial. Al 1835 en construir-se la nova església, el culte parroquial fou traspasat a la nova seu i la capella es transformà en un edifici civil. A finals del segle XIX s'instal·là una fàbrica de botons i al 1913 s'habilità com a vivenda. La fàbrica es trobava situada en la planta baixa de l'edifici.

Bibliografia

AADD. 1998. Inventari del Patrimoni Etnològic del Montseny. GAVÍN, J.M. 1990. Vallès Oriental. Inventari d'Esglésies. Arxiu Gavín. Vol. 23. n.217. p.105. OLIVER, J. 2000. Història de Figaró-Montmany. Vol. 1: Figaró abans de ser-ho, Ajuntament de Figaró-Montmany.

